

København, marts 2026

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Att. Mads Rahbek Bach Rasmussen/Thorbjørn Bendix Kleif

(teletilsagn@erst.dk)

Høringssvar vedrørende BornFibers frivillige tilsagn – markedsregulering for de kommende fem år

Fastspeed fremsender hermed høringssvar vedrørende Bornfibers udkast til frivillige tilsagn for engrosmarkedet for netadgang for højhastighedsbredbånd på Bornholm.

Det er Fastspeeds vurdering, at BornFibers udkast til tilsagn (ligesom tilsvarende udkast fra andre SMP-udpegede netejere) ikke adresserer de centrale konkurrenceproblemer, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen selv har identificeret i markedsanalysen for Bornholm. Tilsagnet efterlader en række strukturelle og metodiske svagheder, herunder risiko for overdækning (bl.a. via uregulerede tillægsydelser, oprettelser o.l.), betydelig fleksibilitet i prissætningen, et begrænset og ineffektivt prisklemmeværn samt manglende mekanismer, der sikrer forudsigelighed og reel ikke-diskrimination.

På denne baggrund vurderer Fastspeed, at BornFibers tilsagn ikke bør gøres bindende i sin nuværende form. Der er behov for enten væsentlige ændringer af tilsagnet eller en egentlig, fuldt udbygget ex ante-regulering, der kan sikre stabile, omkostningsbaserede og konkurrenceneutrale rammer på Bornholm.

Nedenfor følger en gennemgang af udvalgte, væsentligste problemstillinger. I parentes efter hver punktoverskrift er angivet, hvilke punkter/paragraffer, der primært (og ikke udelukkende) henvises til i tilsagnsudkastet.

1. Engrospriser og maksimalprisregulering

1.1 BornFibers foreslåede maksimalpris på 281 kr./md. er ikke tilstrækkeligt begrundet (§5)

BornFiber foreslår en maksimalpris på 281 kr./md. for FBSA-adgang på Bornholm. Dette niveau er ikke underbygget af en transparent eller omkostningsbaseret forklaring i tilsagnet, og det er derfor helt uklart, hvorfor netop dette prisniveau er valgt. Samtidig udgør 281 kr. et markant prishop i forhold til den nuværende prissætning i markedet, hvilket vil have betydelige konsekvenser for både tjenesteudbydere og slutkunder. Når et tilsagn skal fungere som værn mod overdækning og sikre stabilitet, bør den foreslåede maksimalpris kunne forklares detaljeret ud fra dokumenterede omkostninger og LRAIC-principper. Det er ikke tilfældet her, og prishoppets størrelse rejser alvorlig tvivl om, hvorvidt prisniveauet er omkostningsbaseret og konkurrenceneutralt.

1.2 Uregulerede installationsomkostninger og gebyrer giver i praksis BornFiber fri prissætning (§5)

BornFibers tilsagn fastsætter en maksimalpris for selve FBSA-abonnementet, men alle omkringliggende og uundgåelige engroselementer er helt uregulerede. Tilsagnet indeholder ingen prisloft, ingen omkostningsprincipper og ingen rimelighedskrav for centrale omkostningsposter såsom installationsomkostninger og etablering, transport- og PoI-relaterede tillæg, service-, fejlretnings- og oprettelsesgebyrer, øvrige engangs- og driftsgebyrer, accessoriske og ikke-accessoriske tillægsydelser, mediekonvertere og andre nødvendige komponenter).

Fordi disse omkostninger udgør en integreret og uundgåelig del af den reelle engrospris, betyder deres manglende regulering, at BornFiber i praksis har fri prissætning på en betydelig del af den samlede engrosydelse. Dermed kan BornFiber — helt uden at overtræde tilsagnets formelle maksimalpris — flytte prisstigninger over i de uregulerede ydelser og dermed omgå prisloftet, hvilket åbner for potentiel overdækning.

Hvis tilsagnet skal have reel effekt, må alle nødvendige og uundgåelige engrosomkostninger derfor omfattes af enten 1) et selvstændigt prisloft, 2) et LRAIC-baseret omkostningsprincip, eller 3) en gennemsigtighedsforpligtelse kombineret med rimelighedskrav.

Uden dette bliver tilsagnet gradvist udhulet, og den effektive engrospris på BornFibers net forbliver uden reel regulatorisk kontrol.

1.3 Et prispræmievindue på +20% – uden omkostningsmæssig begrundelse (§5)

BornFibers tilsagn giver mulighed for at prissætte enkelte hastighedsprodukter op til 20% over den regulerede gennemsnitsmaksimalpris. Denne fleksibilitet er ikke ledsaget af nogen dokumenteret omkostningsmæssig forskel mellem at levere de forskellige hastigheder. I praksis er omkostningerne ved at stille højere eller lavere hastigheder til rådighed i fibernettet minimale og stort set identiske, hvorfor en så betydelig prisdifferentiering ikke kan forklares ud fra tekniske eller økonomiske forhold.

Når en SMP-aktør får mulighed for at pålægge højere priser på udvalgte hastigheder uden omkostningsmæssig retfærdiggørelse, skaber det et betydeligt regulatorisk smuthul, hvor prisstigninger kan koncentreres dér, hvor efterspørgslen er højest. Et prispræmievindue af denne størrelse er derfor uforeneligt med effektiv prisregulering, fordi det underminerer intentionen om stabile, omkostningsbaserede og konkurrenceneutrale engrospriser og åbner for potentiel overdækning.

1.4 Beregningen af den gennemsnitlige netleje er uklar og indebærer risiko for overdækning (§5)

BornFiber fastsætter en gennemsnitlig maksimal netleje, men beregningen omfatter udelukkende hastigheder op til 1000/1000 Mbit/s og foretages på tværs af alle engroskunder. Det bør præciseres, at beregningen selvsagt alene kan baseres på BornFibers SMP-område, da det kun er her, reguleringen gælder. Uden denne afgrænsning risikerer beregningen at blive

fortyndet af kunder uden for SMP-området og dermed ikke afspejle de omkostninger og forhold, reguleringen skal beskytte.

Derudover omfatter beregningen ikke eventuelle højere hastigheder, som BornFiber selv åbner mulighed for at tilbyde fremadrettet. Hvis disse hastigheder holdes uden for den gennemsnitlige netleje, kan BornFiber frit prissætte dem — selv om de i praksis vil udgøre en stigende del af efterspørgslen fremadrettet. Dette skaber en betydelig risiko for overdækning, da højhastighedsprodukter kan bruges som ureguleret profitdriver, mens kun en begrænset del af udbuddet indgår i prisloftet.

For at tilsagnet kan fungere efter hensigten, skal BornFiber derfor afgrænse beregningen til SMP-området, og inkludere alle udbudte hastigheder, herunder hastigheder over 1000 Mbit.

Det vil betyde, at den gennemsnitlige netleje afspejler BornFibers reelle omkostninger og ikke giver mulighed for at omgå reguleringen gennem uregulerede højhastighedsprodukter.

1.5 Uklar prisfastsættelse mellem tilsagnsperioder skaber betydelig usikkerhed (§5.1)

Selv om BornFiber indfører et årligt prisloft på 5% på de enkelte produktvarianter inden for tilsagnsperioden, fremgår der ingen klar mekanisme i tilsagnet for, hvordan priserne må udvikle sig ved overgangen mellem to tilsagnsperioder. Denne mangel på transparens betyder, at BornFiber måske i praksis vil kunne foretage betydelige prisstigninger ved periodens udløb uden formel tilsagnsovertrædelse, hvilket skaber reel usikkerhed for alle eksterne tjenesteudbydere.

Usikkerheden om prisniveauet efter 2026 gør det vanskeligt for tjenesteudbydere på BornFibers net at planlægge egne produkter, marginer og kundekommunikation. I et marked, hvor engrosprisen er den dominerende omkostningsdriver, er manglende forudsigelighed ved periodeskiftet uacceptabel og risikabel, særligt for udbydere, der opererer på små og geografisk afgrænsede markeder som Bornholm.

Da tilsagnet ikke giver nogen entydig eller dokumenteret forventning til, hvad netlejen kan blive i 2027, bør der som minimum indføres et identisk loft på maks. +5% pr. produkt ved selve overgangsåret. Uden et sådant værn udhules reguleringen, og både tjenesteudbydere og slutbrugere risikerer urimelige prishop ved periodeskifte.

1.6 IP-transport mellem Bornholm og Sjælland er en uundgåelig og ureguleret omkostning (§2.3)

For eksterne tjenesteudbydere er IP-transporten fra Bornholm til Sjælland en helt uundgåelig del af at operere på BornFibers net i SMP-området. BornFiber angiver selv i tilsagnet, at POI3-adgangen på Sjælland inkluderer et transportgebyr til dækning af omkostningerne for fremføring af trafik via søkabel og redundante forbindelser, men dette gebyr er helt ureguleret i pris.

Da alle eksterne tjenesteudbydere formentlig i praksis skal anvende denne strækning for at kunne levere tjenester fra Bornholm, udgør transportelementet et integreret og uundgåeligt led i engrosadgangen. Når en så central del af omkostningsstrukturen står uden regulering,

bliver BornFiber i realiteten i stand til at fastsætte en væsentlig del af engrosprisen relativt frit, hvilket åbner for både omgåelse af maksimalprisreguleringen og potentiel overdækning.

For at sikre en omkostningsbaseret, gennemsigtig og konkurrenceneutral engrospris bør IP-transporten mellem Bornholm og Sjælland indgå i maksimalprisreguleringen, eller alternativt være underlagt et særskilt prisloft eller omkostningsprincip. Uden dette vil engrosprisen for adgang til BornFibers net i praksis ikke være reguleret.

1.7 Varslingskravet på 3 måneder er utilstrækkeligt – og forværres af manglende varslingsregler for nye og nedlukkede produkter (§2.2, §5.1)

BornFiber opererer i tilsagnet med et varslingskrav på kun 3 måneder for prisændringer. For eksterne tjenesteudbydere, der er fuldt afhængige af engrosprisen som primær omkostning, er et så kort varsel ikke tilstrækkeligt til at opdatere detailpriser, systemer, kundekommunikation eller kommercielle strategier på en stabil og forudsigelig måde.

Denne risiko forstærkes af BornFibers vertikale integration, hvor BornFibers egen detailforretning har direkte intern indsigt i kommende ændringer og dermed langt bedre muligheder for at reagere hurtigt. Dette er en klar asymmetri, som eksterne tjenesteudbydere ikke kan matche.

Problemet bliver endnu større af, at tilsagnet giver BornFiber mulighed for at introducere nye produkter eller nedlukke eksisterende, men uden nogen præciseret varslingsperiode. Det eneste BornFiber forpligter sig til er at give "rettidig information" – et ubestemt og ikke-bindende kriterium, som i praksis kan betyde meget kort varsel. Det overlader eksterne tjenesteudbydere i en situation, hvor fundamentale ændringer i produktudbuddet kan ske uden tilstrækkelig tid til tilpasning, hvilket igen forstærker den strukturelle asymmetri.

For at sikre reel konkurrence og en minimumsbeskyttelse mod denne skævhed bør varslingskravet derfor hæves til mindst 6 måneder for både prisændringer og ændringer i produktudbud (introduktion og udfasning). Kun med et klart og længere varsel får eksterne tjenesteudbydere en realistisk mulighed for at tilpasse sig uden unødigt økonomisk og kommercielt pres.

1.8 Manglende funktionsadskillelse skaber asymmetrisk risiko for eksterne tjenesteudbydere (§3.1-§3.2)

BornFiber oplyser i tilsagnet, at der opereres efter Equivalence of Output, men der er hverken formelt eller i praksis etableret en funktionel separation mellem engros- og detaildelen. Tværtimod fremstår BornFiber som én samlet, vertikalt integreret aktør, hvor centrale ressourcer – såsom IT-systemer, drift, processer og organisatoriske enheder – fortsat deles. Der er heller ikke dokumenteret uafhængige governance-mekanismer, vandtætte dataskotter eller compliance-strukturer, som normalt kræves for at sikre reel adskillelse i hos en reguleret SMP-udbyder.

Denne mangel på funktionsadskillelse giver BornFibers egen detailforretning en klar informations- og timingfordel, mens eksterne tjenesteudbydere alene har adgang til de oplysninger, BornFiber vælger at offentliggøre. Det skaber en markant asymmetri, hvor selv

små forskelle i adgang til data eller interne beslutningsprocesser kan give BornFibers detailforretning en konkurrencefordel, uden at det kan opdages eller efterfølgende dokumenteres.

For at modvirke denne asymmetri bør tilsagnet indeholde klare og bindende krav om funktionel adskillelse, herunder dokumenterede dataskotter, uafhængige processer og governance-regler, der kan foretages audit på. Uden sådanne mekanismer vil eksterne tjenesteudbydere systematisk være stillet ringere end BornFibers egen detailforretning.

2. Prisklemmetilsynet – utilstrækkeligt og uden reel betydning og regulatorisk værdi

Som bilag 1 til dette høringssvar er vedhæftet de generelle kommentarer ift. prisklemmetilsyn, som Fastspeed også fremførte i høringssvar afgivet i august til ERST. Disse kommentarer er fuldt ud relevante også i forhold til de 5 udkast til tilsagn fra Norlys, Fibia, Energi Fyn, Aura og Bornfiber, som netop er sendt i markedstest. Dette bilag skal derfor betragtes som en integreret del af dette høringssvar. Der er tilsyneladende ikke lagt op til nogen form for forbedring af det eksisterende prisklemmeværn – snarere tværtimod – selvom det eksisterende prisklemmetilsyn har vist sig at være helt igennem tandløst og uden virkning.

Nedenfor er desuden listet en række specifikke kommentarer til det af BornFiber fremsendte udkast til tilsagn.

2.1 Mindste Dækningsbidrag (§5.2)

Fastspeed anbefaler, at BornFiber som en del af prisklemmetilsynet i indfører et egentligt Mindste Dækningsbidrag som også foreslået af Norlys i deres udkast til tilsagn. Dette vil kunne skabe reel gennemsigtighed om det økonomiske råderum for eksterne tjenesteudbydere. For at fungere efter hensigten må et sådant dækningsbidrag afspejle alle relevante og uundgåelige omkostninger, en effektiv tjenesteudbyder har ved at levere detailbredbånd via BornFibers net.

Et retvisende Mindste Dækningsbidrag bør bl.a. inkludere:

- IP-transport og IP-konnektivitet, herunder transport i søkabel fra Bornholm
- PoI-porte og PoI-kapacitet
- IPv4-ressourcer
- Core-netværksomkostninger (DHCP, DNS, radius, routere, samhusning, strøm mv.)
- CPE-logistik og refurbish-omkostninger
- Administrative gebyrer (oprettelser, flytninger, annulleringer, fejlretningsgebyrer mv.)
- Nødvendige accessoriske og ikke-accessoriske ydelser

- IT-udvikling og afskrivninger
- Kundeservice- og driftssupport
- Markedsføringsomkostninger, herunder kampagnerabatter
- Finansielle omkostninger og kapitalbinding
- Samt en rimelig profit, der afspejler den kommercielle risiko og et rimeligt afkast på investeret kapital

Uden at disse elementer indgår, vil et Mindste Dækningsbidrag være misvisende og ikke give den gennemsigtighed, der er nødvendig for at undgå margin squeeze. En fuld og omkostningsægte model er derfor nødvendig for, at prisklemmetilsynet i §5.2 kan fungere som et effektivt konkurrenceværn.

2.2 Et prisklemmetilsyn, der kun omfatter ét valgfrit produkt, kan ikke fungere (§5.2)

BornFiber har i §5.2 valgt at lade prisklemmetilsynet omfatte kun ét enkelt produkt – det såkaldte *flagskibsprodukt*. Tilsagnet opstiller ingen kriterier for, hvordan dette produkt skal udvælges: Det behøver hverken være det mest solgte, det mest repræsentative eller det mest konkurrencerelevante produkt. Valget ligger dermed helt hos BornFiber selv.

Når prisklemmetilsynet alene omfatter ét produkt, og BornFiber frit kan vælge hvilket, efterlades størstedelen af alle detailprodukter – herunder kampagner, retention-tilbud, bundles, partneraftaler og alle individuelt forhandlede priser – helt uden regulatorisk kontrol. Endvidere er den eksisterende kundebase systematisk undtaget, uanset hastighed, anciennitet og rabatstrukturer.

Et tilsyn, som kun dækker en marginal del af produktudbuddet, kan hverken identificere systematiske marginproblemer eller forhindre konkurrenceforvridende adfærd. I praksis giver dette BornFiber et betydeligt spillerum til at iværksætte og udøve prisklemmer på de kommercielt vigtigste produkter – uden at tilsynet nogensinde aktiveres.

Et prisklemmetilsyn, der kun kontrollerer ét produkt valgt af BornFiber selv, er derfor uden reel regulatorisk værdi og uforeneligt med effektiv konkurrencebeskyttelse.

2.3 "Møde konkurrencen"-bestemmelsen er konkurrenceretligt uholdbar (§5.2)

BornFiber ønsker i deres udkast til tilsagn at kunne "matche priskonkurrencen" fra konkurrerende udbydere – også i situationer, hvor dette indebærer, at BornFibers detailpris kan fastsættes på et niveau, hvor marginen mellem engros- og detailpris ikke dækker BornFibers egne omkostninger. En sådan bestemmelse er konkurrenceretligt uholdbar og undergraver selve formålet med et prisklemmetilsyn.

For en dominerende og vertikalt integreret aktør som BornFiber kan "meeting the competition"-argumentet ikke bruges som et forsvar mod prisklemme. EU-Domstolen har i flere omgange fastslået, at en dominerende virksomhed ikke må sælge under egne omkostninger, uanset hvilke kampagnepriser eller rabatter mindre udbydere måtte tilbyde. I margin-squeeze-praksis gælder, at vurderingen skal ske ud fra, om en lige så effektiv

konkurrent vil kunne konkurrere – ikke ud fra, hvad konkurrerende udbydere konkret gør i deres kampagner.

Hvis BornFiber kan legitimere en prisklemme ved blot at "matche" en lille udbyders midlertidige kampagnepris, udhules hele prisklemmetilsynet i praksis. Det giver en SMP-aktør mulighed for systematisk at presse marginerne under et bæredygtigt niveau og først hæve priserne igen, når konkurrenterne er svækket. En sådan mekanisme er uforenelig med effektiv prisklemmeovervågning og bør fjernes fra tilsagnet.

2.4 Manglende fastsættelse af kundelevetid i prisklemmetesten (§5.2)

BornFiber angiver i deres udkast til tilsagn, at prisklemmetesten skal sikre, at der ikke opstår tab "inden for kundeforholdets varighed", men tilsagnet præciserer ikke, hvilken kundelevetid der skal anvendes i beregningen. Uden en fast og transparent levetid får BornFiber i praksis mulighed for selv ret fleksibelt at vælge en kundelevetid, som kan udvande marginkravet og gøre det lettere at undgå at udløse en prisklemme – uanset om marginen i realiteten er utilstrækkelig for en effektiv konkurrent.

For at sikre et retvisende og EU-konformt prisklemmetilsyn bør kundelevetiden derfor standardiseres og fastsættes til maksimalt 48 måneder, hvilket afspejler faktisk markedsadfærd. En klar og ensartet levetid er nødvendig for at forhindre manipulation af prisklemmemodellen og for at sikre reel konkurrence på Bornholm.

2.5 Manglende rammer for identifikation og afhjælpning gør prisklemmetilsynet illusorisk (§5.2, §6.1)

BornFibers tilsagn indeholder ingen beskrivelse af, hvordan eksterne tjenesteudbydere skal kunne identificere, påpege eller dokumentere en prisklemme. Der fastsættes ingen krav til transparens, rapportering eller adgang til de informationer, der er nødvendige for overhovedet at kunne vurdere, om en prisklemme forekommer. Dermed overlades hele kontrollen alene til BornFiber selv – uden nogen operativ rolle for konkurrenterne eller for KFST.

Lige så alvorligt er det, at tilsagnet slet ikke indeholder nogen beskrevet afhjælpningsmekanisme, hvis en prisklemme faktisk opstår. Der er ingen krav om korrigerende prisændringer, ingen tidsfrister, ingen kompensation og ingen sanktioner. Uden en klar procedure for både identifikation og afhjælpning mister prisklemmetilsynet enhver praktisk funktion.

Et tilsyn uden gennemsigtighed, uden mulighed for at blive rejst af konkurrenter og uden mekanismer til at rette op på konstaterede prisklemmer kan ikke fungere som et effektivt regulatorisk værn. I praksis betyder det, at BornFiber kan udøve prisklemme uden risiko for konsekvens, da tilsagnet hverken giver mulighed for realtidskontrol eller reparation af skadelige effekter.

3. Samlet vurdering og anbefaling

BornFibers tilsagn vil hverken sikre omkostningsorienteret prissætning, effektiv konkurrence eller regulatorisk stabilitet. Tværtimod risikerer tilsagnet at forstærke eksisterende strukturelle problemer, åbne for betydelig overdækning og efterlade centrale forhold helt uden kontrol. Fastspeed vurderer derfor, at tilsagnet i sin nuværende form ikke bør gøres bindende, og at der 1) enten skal gennemføres væsentlige ændringer, eller 2) pålægges fuld ex ante-regulering for at sikre en velfungerende og bæredygtig engroskonkurrence på Bornholm.

Bilag 1 – generelle kommentarer ift. prisklemmetilsyn

Prisklemmetilsyn

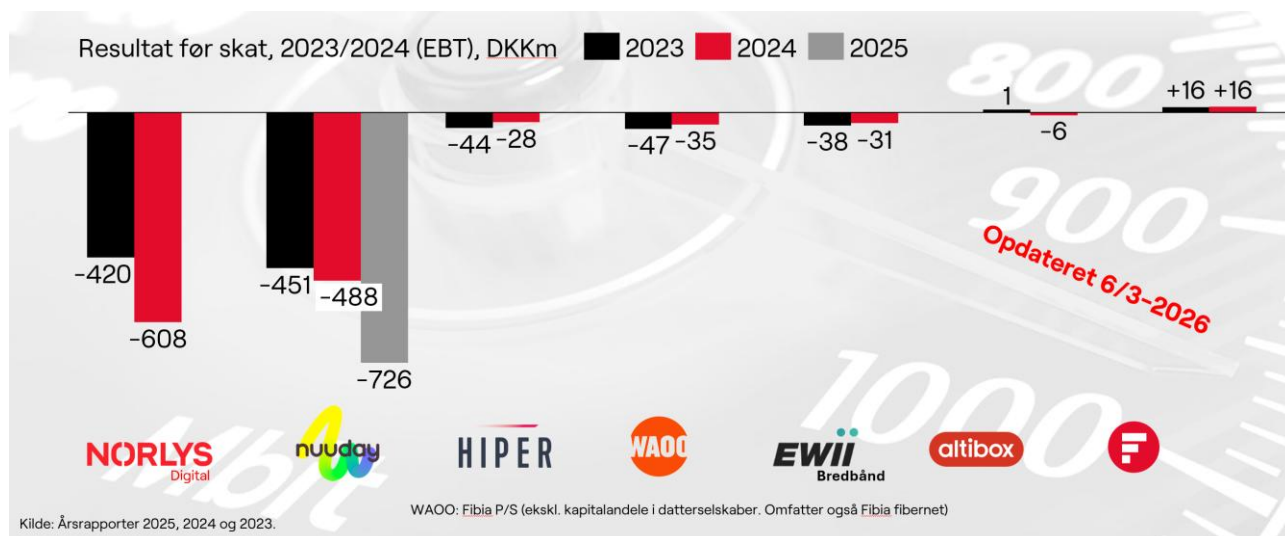
Fastspeed ønsker i dette høringssvar også at rette skarpt fokus på en problemstilling, som vi løbende i indeværende tilsagnsperiode har rejst, og som efter vores opfattelse fortsat ikke er imødegået i tilstrækkeligt omfang: Det eksisterende prisklemmetilsyn på engrosmarkedet for højhastighedsbredbånd er langt fra tilstrækkeligt – hverken i konstruktion eller i praktisk håndhævelse – og har i sin nuværende form ingen reel opdragende eller præventiv effekt over for SMP-udpegede infrastrukturejere. Med andre ord er det helt afgørende, at der sker en regulering og revidering af rammer og vilkår for prisklemmetilsyn fra de nuværende tilsagn til de eventuelle tilsagn, der vil gælde i en kommende regulerings-/tilsagnsperiode.

Manglende central håndhævelse og sanktioner

Som vi også løbende i nuværende tilsagnsperiode har påpeget, så er det dybt problematisk, at ansvaret for og udøvelsen af prisklemmetilsynet er flyttet fra Erhvervsstyrelsen til at ske som egenkontrol blandt markedets aktører. At Erhvervsstyrelsen ikke påtager sig en central, proaktiv rolle i selve tilsynet med prisklemmer, men i stedet overlader opgaven til markedets aktører, har vist sig i praksis ikke at fungere. Samtidig er den nugældende praksis med egenkontrol yderst ineffektiv, idet den indebærer, at en potentiel prisklemme først skal opdages og dokumenteres af en forurettet tjenesteudbyder, som derefter må gennem en langsommelig proces for at få problemet anerkendt. Samtidig eksisterer der en massiv informations-asymmetri mellem SMP-udpegede aktører og konkurrerende tjenesteudbydere ift. hvilke omkostningsniveauer, man hos SMP-aktøren finder relevant at indregne i en prisklemmeberegning.

Selv hvis en prisklemme påvises, giver reglerne den vertikalt integrerede udbyder tid til at justere priserne, uden at der pålægges reelle konsekvenser i form af bøder eller andre sanktioner. Denne mangel på håndhævelse betyder i praksis, at SMP-udbydere har fuld frihed til at anvende midlertidige kampagneprodukter eller kortvarige prissætninger, der presser konkurrenter ud, uden risiko for effektiv indgriben. Særligt de største, vertikalt integrerede udbydere har gennem en årrække reelt opretholdt en konkurrenceforvridende og konkurrencebegrænsende adfærd og vist, at de er villige til at sælge til langt under omkostningerne, og har år efter år præsteret massive underskud, der relaterer sig til deres aktiviteter i detail-markedet. Både Norlys Digital og Nuuday lægger i deres seneste årsrapporter ikke skjul på, at det fortsat er planen at drive tjenesteudbyder-forretning med markante underskud¹.

¹ Hiper forventer i deres ledelsesberetning i 2024-årsregnskabet et underskud før skat på mellem DKK -25m og -10m i 2025. Norlys Digital A/S forventer i 2025 et negativt resultat før skat i intervallet DKK -550m til -650m. Nuuday oplyser ikke forventninger til resultat før skat, men forventer i deres årsregnskab en flad udvikling i EBITDA i 2026.

Denne adfærd har ligeledes givet anledning til, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (KFST) af blandt andet samme årsag har fundet det nødvendigt at igangsætte en undersøgelse af konkurrence-vilkårene netop på bredbåndsmarkedet: (<https://kfst.dk/pressemeddelelser/kfst/2025/20250624-konkurrence-og-forbrugerstyrelsen-ser-naermere-paa-bredbaandsmarkedet>).

KFSTs igangværende undersøgelse er netop et symptom på den skævvredne konkurrencesituation i tjenesteudbyder-leddet, og derfor er det bydende nødvendigt, at ERST sikrer, at der fremadrettet sker en bedre sikring mod prisklemmer end det p.t. er tilfældet.

Konstruktionen muliggør strategisk misbrug

De nuværende tilsagn åbner for, at prisklemmer kan implementeres midlertidigt – eksempelvis gennem aggressive kampagner – med skade for konkurrenter, hvorefter priser blot kan normaliseres igen efterfølgende. Denne dynamik undergraver fuldstændigt formålet med prisklemmetilsyn, som netop burde forhindre sådanne strategiske misbrug.

Fravær af præventiv effekt

Et effektivt prisklemmetilsyn skal virke afskrækkende – ikke blot korrigerende efter skaden er sket. Den nuværende model er hverken hurtig, stram eller forudsigelig nok til at afholde SMP-udbydere fra at teste grænserne for, hvor langt de kan gå. Tværtimod skaber den incitament til at udnytte hullerne i tilsynet.

Behov for en styrket model

Vi anbefaler, at prisklemmetilsynet ændres fundamentalt, så der fremadrettet tages hånd om nogle af de utilstrækkeligheder, som i dag er tilfældet i de gældende tilsagn. Således bør et prisklemmetilsyn justeres, så det:

- drives og overvåges aktivt af Erhvervsstyrelsen, ikke af konkurrenterne selv.
- indebærer faste og korte frister for behandling af potentielle prisklemmer.
- indeholder automatisk gældende sanktioner ved konstaterede overtrædelser, herunder økonomiske bøder.
- omfatter krav om forudgående varsling af prisændringer på engros- og detailprodukter, så myndigheder kan vurdere risikoen for prisklemmer før implementering.

- lukker for brug af midlertidige kampagnepriser, der kan have prisklemmeeffekt.
- omfatter alle produktvarianter, og ikke begrænses til kun meget få såkaldte flagskibsprodukter.
- ikke er begrænset til de produkter, der er synligt tilgængelige i salgsvinduet for nye kunder – men også omfatter skuffe-tilbud, samt eksisterende kunders priser og produkter.
- også omfatter bundle-produkter/pakker.
- inkluderer ”kollektivt forhandlede priser”, herunder priser tilbudt i foreningsmarkedet – idet dominerende tjenesteudbydere i dag kan omgå et effektivt prisklemmetilsyn gennem pris- og rabataftaler².

Så længe prisklemmetilsynet forbliver i sin nuværende udformning, er der ingen reel beskyttelse af konkurrencen på højhastighedsbredbåndsmarkedet. Det vil i praksis være muligt for SMP-udpegede infrastrukturejere at fastholde eller forværre en konkurrenceforvridende markedsstruktur, til skade for både tjenesteudbydere og slutbrugere.

Vi opfordrer derfor kraftigt til, at Erhvervsstyrelsen revurderer tilsynets konstruktion, indfører aktiv myndighedskontrol og sikrer, at tilsynet får en reel præventiv effekt. Vores forslag er desuden, at Erhvervsstyrelsen overvejer at reintrodere et prisklemmeværktøj lig den excel-model, der tidligere har været anvendt for at sikre mod iværksættelse af prisklemmer. En sådan model vil gøre det enkelt og transparent for markedets aktører at gennemskue, hvad rammerne for at undgå iværksættelse af prisklemmer er – herunder også for de SMP-udpegede aktører – så der sikres, at tilsynet bliver yderst effektivt.

Detail-prissætning

For at værne mod prisklemmer og konkurrenceforvridende adfærd i slutbrugermarkedet, så kan de SMP-udpegede aktører med fordel pålægges at skulle prissætte deres detail-produkter ud fra en såkaldt ’cost-plus’ betragtning, dvs. at de pålægges altid at skulle operere med en i absolutte termer og på forhånd defineret margin til dækning af omkostninger i tjenesteudbyderleddet. Dette vil være en relativ enkel og effektiv metode til at sikre mod konkurrenceforvridende adfærd fra disse dominerende udbydere.

² Et eksempel herpå er Hipers all-round rabat hos IDA, hvor der tilbydes 15 kr. i fast rabat pr. måned de første 10 år(!): <https://ida.dk/medlemsfordele/kontante-fordele/online-og-streaming/medlemsrabat-hos-hiper>.

Ifølge Nuuday er produkter med denne rabat ikke omfattet af prisklemmetilsynet, da det er en ”kollektivt forhandlet rabat”.